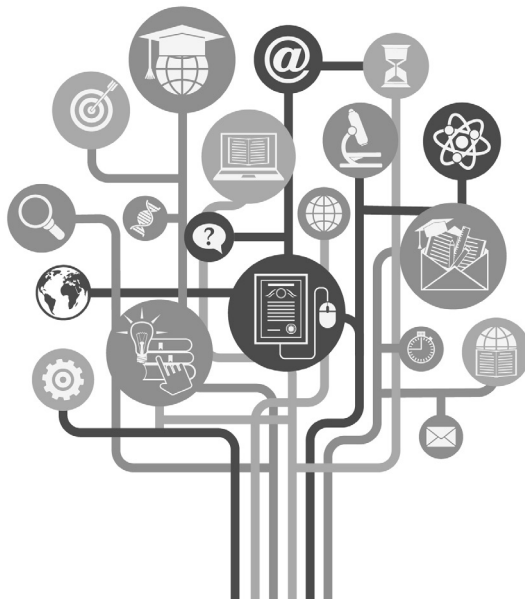

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินนโยบายเงิน
ดิจิทัล 10,000 บาท ในทัศนคติของประชาชนในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

The study of factors influencing the success of implementing the 10,000 baht digital money policy from the perspective of people in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

ปฐมบุตร แก้วสมนึก และ มุนีเราะฮ์ ยีดำ

Phathombut Keawsomnuk and Muneeroh Yeedum

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ในทัศนะคติของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

The study of factors influencing the success of implementing the
10,000 baht digital money policy from the perspective of people
in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

ปฐมบุตร แก้วสมนึก¹ และ มูนีเราะห์ ยีดำ²

Phathombut Keawsomnuk and Muneeroh Yeedum

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พระนครศรีอยุธยา 1300
ประเทศไทย

Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University,
Phra Nakhon Si Ayutthaya 13000, Thailand e-mail: kphathombut@aru.ac.th

²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พระนครศรีอยุธยา 1300
ประเทศไทย

Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University,
Phra Nakhon Si Ayutthaya 13000, Thailand e-mail: muneerohyeedum@gmail.com

Received : November 14, 2023 Revised : June 18, 2024 Accepted : July 2, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงนโยบายที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทของรัฐบาลไทยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามออนไลน์จากการเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง 324 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทของรัฐบาลไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะสำเร็จได้ต้องอาศัยปัจจัยประกอบไปด้วย 2 ตัวแปร คือ ผลตอบรับนโยบายจากประชาชน (0.553) กับความคุ้มค่าของนโยบาย (0.260) ซึ่งสมการวิเคราะห์นี้สามารถทำนายความสำเร็จของนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ของรัฐบาลในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร้อยละ 68.2
คำสำคัญ : นโยบายสาธารณะ, การประเมินนโยบาย, ความสำเร็จนโยบาย

Abstract

The research aims to study policy factors that influence the success of the Thai government's 10,000 baht digital currency policy in Phra

Nakhon Si Ayutthaya Province. Using quantitative research using an online questionnaire with a sample size of 324 samples, the data analysis method was multiple regression. The results found factors are affecting the success of the Thai government's 10,000 baht digital wallet policy in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. If the policy is successful, it must rely on factors comprising two variables: the response to the policy from the citizens (0.553) and the benefit of the policy (0.260). This analysis can predict the success of the government's 10,000 baht digital wallet policy in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province at 68.2 percent.

Keywords : Public Policy; Policy Evaluation; Policy Succession

ที่มา และความสำคัญของปัญหา

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในปี 2566 ถือเป็นการเลือกตั้งใหญ่สำหรับประเทศไทยที่มีพรรคการเมืองลงสมัครแข่งขันรับเลือกตั้งอย่างเข้มข้นด้วยนโยบายหาเสียงในรูปแบบต่างๆ โดยหลังจากผลการนับคะแนนการเลือกตั้งและได้มีการจัดตั้งรัฐบาลโดยมีแกนนำคือพรรคเพื่อไทยเป็นผู้รวบรวมสมาชิกสภาผู้แทนจากหลายพรรคการเมืองเข้าด้วยกันจึงสามารถจัดตั้งรัฐบาลโดยมีนายกรัฐมนตรีคือนายเศรษฐา ทวีสิน หลังจากนั้นได้มีการนำเสนอโยบายของรัฐบาลคือโครงการเงินดิจิทัล 10,000 บาท

นโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ของรัฐบาล นายกรัฐมนตรีเศรษฐา ทวีสิน ได้มีแนวคิดที่จะต้องการดำเนินการผลักดันนโยบายของพรรคการเมืองที่ได้หาเสียงไว้ และเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจตกต่ำของประเทศที่ผ่านมาตั้งแต่วิกฤตปัญหาโควิด 19 จึงส่งผลทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องออกนโยบายกระตุ้นระบบเศรษฐกิจให้กลับมาดีขึ้น โดยใช้นโยบายการกระจายเงินดิจิทัล 10,000 บาทไปยังประชาชนคนไทยทั่วประเทศที่เข้าเกณฑ์ของโครงการนี้ ซึ่งหลักการของการดำเนินนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทจะเป็นการใช้เม็ดเงินดิจิทัลเข้าไปผลักดันระบบเศรษฐกิจของประเทศให้มีการเคลื่อนย้ายของเม็ดเงินในระบบส่งต่อไปยังผู้ประกอบการ ร้านค้าต่างๆ ในแต่ละพื้นที่ของประเทศ โดยมีความเชื่อทางทฤษฎีว่าการกระตุ้นเม็ดเงินในระบบจะช่วยให้เกิดการสร้างรายได้ในธุรกิจอีกหลายประเภทที่อยู่ในวงจรของแต่ละชนิดของสินค้าและบริการ แต่การที่รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ได้นั้นจำเป็นต้องใช้เงิน

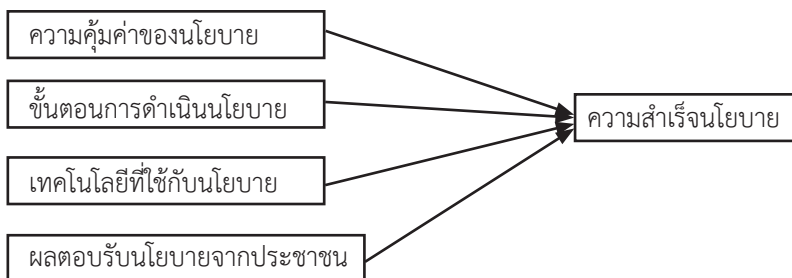
งบประมาณมากกว่า 5 แสนล้านบาทในปี 2567 ซึ่งทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องวางแผนการใช้เงินและหาเงินเช่นเดียวกัน เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันสำหรับการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐในรูปแบบต่างๆ เพื่อชดเชยกับงบประมาณที่ลงทุนไปกับนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท แต่อย่างไรการดำเนินนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ยังมีความกังวลในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องความต่อเนื่องและความมั่นคงของนโยบายรวมถึงความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณของรัฐมากกว่า 5 แสนล้านบาท ดังนั้นรัฐบาลต้องมีหน่วยงานเพื่อวิเคราะห์และวางแผนการประเมินนโยบายไว้ให้ชัดเจนเพื่อเตรียมการนำนโยบายไปปฏิบัติ และยังต้องเตรียมการปรับปรุงนโยบายหรือแก้ไขนโยบายให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหลังจากดำเนินนโยบายไปแล้ว ด้วยปัจจัยเชิงนโยบายกับความสำเร็จของนโยบายที่จำเป็นต้องมีการประเมินเพื่อวัดความเป็นไปได้ในเชิงกระบวนการอันนำไปสู่ความสำเร็จของนโยบาย

การวิจัยนี้จึงเป็นงานวิจัยการประเมินนโยบายเชิงพยากรณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามแนวคิด Balanced scorecard โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยเชิงนโยบายที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ของรัฐบาลไทยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัตถุประสงค์การวิจัย

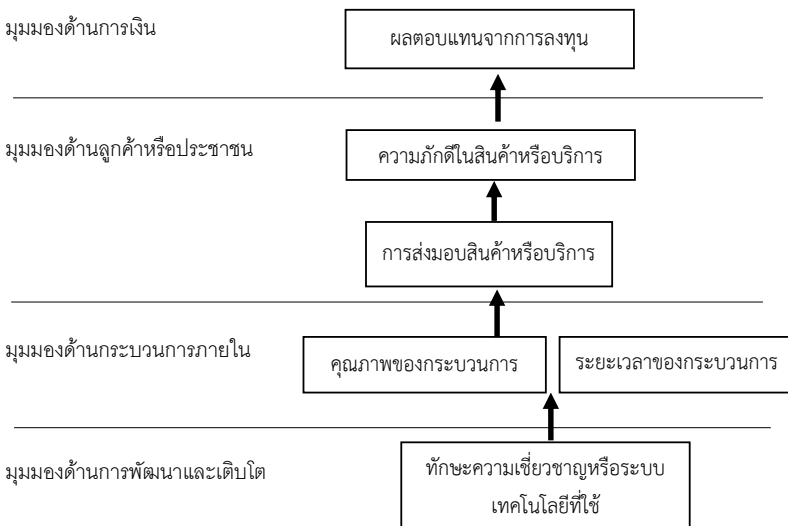
เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทของรัฐบาลไทยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

แนวคิด Balanced Scorecard เป็นแนวคิดการประเมินสภาพองค์กรใน 4 มิติ ที่ต้องการเน้นความสมดุลของสภาพองค์กร โดย Kaplan and Norton (1992) ได้ ตีพิมพ์บทความเกี่ยวกับแนวคิดความสมดุล 4 มิติ ประกอบไปด้วย 1) มุมมองด้านการเงิน 2) มุมมองด้านลูกค้า 3) มุมมองด้านกระบวนการภายใน และ 4) มุมมองด้านการเติบโต ขององค์กร ซึ่งแต่ละมิติมุมมองของการประเมินความสมดุลจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยง กันเป็นระบบ ดังนี้

ปรับจาก Kaplan and Norton (1996:21)

แผนภาพที่ 1.1 แสดงความสัมพันธ์ของแนวคิด Balanced Scorecard กับ การพัฒนาองค์กรหรือสินค้าบริการ

เห็นได้ว่าแนวคิด Balanced Scorecard มาจากฐานความคิดของหน่วยงาน องค์กรที่มุ่งเน้นต้องการความสมดุลของการทำงานขององค์กร แต่เมื่อนำมาปรับใช้ใน หน่วยงานภาครัฐที่มุ่งเน้นการให้บริการประชาชนเป็นหลักสำคัญ การนำแนวคิดนี้มา ปรับใช้เพื่อให้เห็นว่าการดำเนินกิจกรรมของภาครัฐนั้นควรคำนึงถึงสมดุลใน 4 มิติด้วยเช่นกัน โดยงานวิจัยนี้จึงได้นำระบบแนวคิดหลักการนี้มาปรับเข้ากับการดำเนินงาน ของภาครัฐ โดยได้ปรับหลักการให้เหมาะสมกับแนวคิดการบริหารสาธารณะ ได้แก่

ด้านการเงินปรับเป็นการประเมินความคุ้มค่าของรัฐในการดำเนินนโยบาย ด้านลูกค้าปรับเป็นประชาชนผู้ให้บริการของรัฐหรือผู้รับผลประโยชน์จากภาครัฐ ด้านกระบวนการภายในปรับเป็นหลักการการนำนโยบายภาครัฐไปปฏิบัติ และด้านการพัฒนาปรับเป็นการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่กับการดำเนินนโยบายของรัฐ

หลักการ Balanced Scorecard นอกจากเป็นแนวคิดมาจากองค์กรยังสามารถปรับหลักการมาประเมินความเป็นไปได้ของนโยบายสาธารณะได้เป็นอย่างดี ถือว่าเป็นแนวคิดที่กำหนดมุมมองกว้าง 4 มิติให้กับผู้บริหารหน่วยงานของรัฐสามารถมองภาพในมุมกว้างได้อย่างสะดวกและรวดเร็วในการตัดสินใจสำหรับการดำเนินการนโยบายว่ามีความคุ้มค่า สอดคล้องกับผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับหรือไม่

แนวคิดการประเมินนโยบาย การประเมินผลนโยบาย (Policy evaluation) เป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการนโยบายสาธารณะ เนื่องจากช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายเข้าใจได้ว่านโยบายที่ได้นำไปมีผลสัมฤทธิ์อย่างไรต่อผู้รับบริการและสังคมโดยรวม โดยการประเมินนโยบายนั้นสามารถทำได้หลากหลายวิธีตามลักษณะและวัตถุประสงค์ของนโยบายแต่ละประการ เช่น การวัดประสิทธิภาพ (Performance measurement) การใช้ตัวชี้วัดเพื่อวัดผลการทำงานของนโยบาย เช่น จำนวนบริการที่ส่งมอบ ระดับคุณภาพของบริการ การประเมินผลลัพธ์ทางนโยบาย (Outcome evaluation) การตรวจสอบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากนโยบาย เช่น การลดอัตราการให้บริการของรัฐหลังจากนโยบายการปรับปรุง การประเมินผลลัพธ์ทางสังคม (Social impact evaluation) การตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคมหรือกลุ่มเป้าหมายจากนโยบาย การวิเคราะห์ต้นทุน-ประสิทธิภาพ (Cost-effectiveness analysis) การพิจารณาว่านโยบายที่วางไว้มีความคุ้มค่าต่อเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินนโยบาย

การประเมินผลนโยบายไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายเข้าใจถึงผลลัพธ์ที่ได้จากนโยบายนั้น ๆ แต่ยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการปรับปรุงและปรับเปลี่ยนนโยบายต่อไป โดยการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการประเมินนั้นเพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการต่อไปในนโยบาย เช่น การปรับปรุงนโยบายเดิม หรือยุตินโยบายที่ไม่ได้ผลตามที่คาดหวัง (Policy termination) โดยมีประเด็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนโยบายของภาครัฐ ดังนี้

Elin and Sara (2008) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง The balanced scorecard at Skellefteå municipality งานวิจัยนี้ใช้แนวทางการศึกษาแบบเชิงคุณภาพที่มุ่งเน้นการรับรู้โดยใช้หลักการประเมินของ BSC และอิทธิพลที่มีต่อการจัดการองค์กรใน

เทศบาล Skellefteå การประเมินนี้จะทำให้รับรู้ถึงกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของเทศบาลและการปรับปรุงในด้านต่างๆ ให้มีความเหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติของเทศบาล โดยผลการวิจัยพบว่า ประเด็นของอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีควรได้รับการปรับปรุง โดยในสรุปตอนท้ายของงานวิจัยได้เสนอให้มีการประเมินในส่วนของบริหารจัดการเพื่อเป็นการใช้ในการปรับปรุงแนวทางการบริหารจัดการเทศบาลได้ในอนาคต

Rodríguez et al. (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเด็น Implementing the balanced scorecard in public sector agencies: An experience in municipal sport services โดยภาครัฐมีส่วนร่วมในบริบทของการเปลี่ยนแปลง การกระจายอำนาจ การวัดประสิทธิภาพ และการเพิ่มประสิทธิภาพที่มากขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารจัดการภาครัฐมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการนำสิ่งที่ถือว่าเป็นรูปแบบและเทคนิคการจัดการภาคเอกชนมาปรับใช้ในแนวทาง Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือใหม่ที่ตอบโจทย์ความท้าทายหลายประการที่องค์กรภาครัฐต้องเผชิญ บทความวิจัยนี้นำเสนอข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการของจัดทำ Balanced Scorecard สำหรับหน่วยงานภาครัฐด้านบริการกีฬาที่ผลการวิจัยนำไปสู่การออกแบบแผนกลยุทธ์ของหน่วยงานด้านการกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Ahmad and Wasistiono (2017) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องเกี่ยวกับการ Measurement of Local Government Performance With Balanced Scorecard Approach in South Tangerang City, Indonesia. โดยเน้นแนวคิดใหม่ของรัฐบาลท้องถิ่นที่มุ่งเน้นชุมชนจำเป็นต้องมีกระบวนการทัศน์ใหม่ของการจัดการภาครัฐพร้อมระบบการวัดผลการปฏิบัติงานที่ครอบคลุม LAKIP และ LPJ เป็นเครื่องมือในการวัดผลการดำเนินงานของรัฐบาลท้องถิ่น แนวทาง Balanced Scorecard (BSC) ในรัฐบาล South Tangerang การพัฒนาการวัดผลการปฏิบัติงานโมเดลทำได้ผ่าน 4 แนวทาง ได้แก่ มุมมองลูกค้า/ชุมชน มุมมองทางการเงิน การเรียนรู้และการเติบโต มุมมองและกระบวนการภายในเป็นการวิจัยที่ใช้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า การวัดประสิทธิภาพของท้องถิ่นรัฐบาลผ่าน LAKIP และ LPJ จุดอ่อนได้รับการปรับปรุงโดยการประยุกต์ใช้ BSC ผ่านแผนที่กลยุทธ์ที่สามารถแปลและแสดงภาพแผนยุทธศาสตร์และวิสัยทัศน์ของ Tangerang โดยใช้ในการกำหนดรูปแบบของการทำงาน เช่น ขนาดองค์กร แผนยุทธศาสตร์การทำงานด้านชนบท โดยเน้นนโยบาย เช่น นโยบายบุคลากร นโยบายโครงสร้างพื้นฐานของเมืองและระบบการขนส่ง นโยบายด้านสาธารณสุข นโยบายด้านเศรษฐกิจ

Fatile et al. (2019) ได้ศึกษาเรื่อง Improving public agency performance using balance scorecard in Lagos internal revenue service (LIRS) โดยมีจุดมุ่งหมายการวิจัย คือ ต้องการหาแนวทางในการพัฒนามุมมองด้านการเงินของหน่วยงาน ตรวจสอบการเรียนรู้ของหน่วยงาน ประเมินผู้ให้บริการ และประเมินกระบวนการภายในหน่วยงาน โดยใช้แนวคิด balance scorecard ในการเป็นตัวแบบในการประเมินในงานวิจัยนี้ การวิจัยนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีพื้นที่เป้าหมาย 20 หน่วยงานทางการเงินในท้องถิ่น และ 37 หน่วยงานการเงินทางสภาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่าง 302 คนเป็นพนักงานในแต่ละหน่วยงาน ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐตามแนวคิดของ BSC ร้อยละ 65 โดยในตอนท้ายระบุว่าการเน้นเพิ่มประสิทธิภาพในส่วนของการเงินเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ให้บริการมากขึ้น

Ecaterina et al. (2021) ได้ศึกษาวิจัยในประเด็นเรื่อง Political party balanced scorecard concept for analysis of the performance management of the activity of political parties in Romania บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งเน้นต้องการประเมินความสำเร็จของการศึกษาของพรรคการเมืองในประเทศโรมาเนีย ในช่วงปี 2019 ใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นแนวทางการศึกษา โดยใช้หลักการแนวคิด Balanced Scorecard ในการระบุกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งจะพิจารณาถึง 2 ประเด็น จาก 4 ประเด็นการประเมินจากตัวแบบ ซึ่งจะมีประเด็นการเงินกับประเด็นมุมมองทางการเมืองที่เจาะจงในกิจกรรมต่างๆ ของการเมือง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า มุมมองกระบวนการภายในของพรรคการเมืองชี้ว่าการกิจกรรมเชิงการตลาดของพรรคในสื่อต่างๆ โดยเฉพาะออนไลน์ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมของพรรคการเมือง ส่วนมุมมองด้านการเงินของพรรคมีส่วนช่วยให้การดำเนินการทางการเมืองเป็นไปได้สะดวกมากขึ้นในเรื่องการจัดอบรม สัมมนา บุคลากรของพรรคการเมืองให้มีความพร้อมทั้งตำแหน่งต่างๆ ในพรรคการเมือง

วิธีการเก็บข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยคณะวิจัยได้ทำการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1) ประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ สำหรับการวิจัยนี้เป็นประชากรในพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบทในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 820,417 คน (สำนักทะเบียนกลาง,

2566) ซึ่งจากแนวคิดการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยใช้แนวคิดของ Taro Yamane (1973:1088) ที่ระบุขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับประชากรในจำนวนประชากรที่มากกว่า 1 แสนขึ้นไปแต่ขนาดกลุ่มตัวอย่างจะคำนวณได้สูงสุดอยู่ที่ 400 ตัวอย่าง ดังนั้นการวิจัยนี้จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดนี้ที่ 400 ตัวอย่าง และสามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ 324 ตัวอย่าง ส่วนที่เหลือผู้ตอบแบบสอบถามไม่สะดวกในการให้ข้อมูลและไม่มีเวลามากพอในการทำแบบสอบถาม บางตัวอย่างไม่สมบูรณ์จึงตัดออกไปทำให้ข้อมูลตรวจสอบแล้วมีความสมบูรณ์อยู่ที่ 324 ตัวอย่าง โดยคิดเป็นร้อยละ 81

2) การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบค่าระดับความเชื่อมั่น Reliability แบบสอบถามได้ทำการสร้างขึ้นมาจากแนวคิดทฤษฎีความสมดุล 4 มิติ (Balanced Scorecard) (Kaplan and Norton, 1992) กับการวัดผลด้านความสำเร็จของนโยบาย ซึ่งคำถามจะประกอบไปด้วย 5 ส่วน คือ ความคุ้มค่าของนโยบาย ขั้นตอนการดำเนินนโยบาย เทคโนโลยีที่ใช้กับนโยบาย ผลตอบรับนโยบายจากประชาชน และความสำเร็จนโยบาย ของชุดเครื่องมือวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงจำนวน 30 ตัวอย่างพบว่าจากข้อคำถาม 15 ข้อ ผลการตรวจสอบพบว่ามียกระดับความเชื่อมั่นอยู่ในระดับ 0.92 โดยอยู่ในระดับเกณฑ์ที่ดีมาก

3) การเก็บข้อมูล เป้าหมายคือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้การเก็บแบบบังเอิญจากกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ชุมชนและเขตเมือง โดยใช้แบบสอบถามแบบออนไลน์ (Google Form) ให้ทีมงานส่ง QR code แบบสอบถามให้ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจากการเดินสำรวจในเขตชุมชน เมือง และสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หากผู้เข้าร่วมไม่ยินยอมสามารถเลือกกดปุ่มไม่ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยแบบสอบถามออนไลน์จะนำไปสู่หน้าจอปิดการเก็บข้อมูลทันที แต่หากกลุ่มตัวอย่างสนใจและเข้าร่วมจะต้องกดปุ่มยืนยันในการเข้าร่วมและจะนำไปสู่หน้าแบบสอบถามตามลำดับ

4) วิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มตัวอย่างแบบร้อยละ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ (2) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรในการวิเคราะห์ และ (3) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อตรวจสอบหาความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท สำหรับการแปลผลความหมายในการวิเคราะห์ระดับค่าเฉลี่ยมีแนวทางการแปลผลความหมาย ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 เท่ากับ ระดับความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด
 ระดับค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 เท่ากับ ระดับความคิดเห็นด้วยน้อย
 ระดับค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 เท่ากับ ระดับความคิดเห็นด้วยปานกลาง
 ระดับค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 เท่ากับ ระดับความคิดเห็นด้วยมาก
 ระดับค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 เท่ากับ ระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย คณะวิจัยจึงทำการแบ่งออกเป็นข้อมูลสามารถแบ่งออก ได้ 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=324)			
ข้อมูลพื้นฐาน		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		122	37.70
หญิง		191	59.00
รวม		324	100.00
อายุ			
20 – 30 ปี		240	74.10
31 – 40 ปี		30	9.30
41 – 50 ปี		42	13.00
51 – 60 ปี		12	3.70
รวม		324	100.00
ระดับการศึกษา			
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)		29	9.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) / สายอาชีพ (ปวช.)		29	9.00
อนุปริญญาตรี / สายอาชีพ ปวส.		35	10.80
ปริญญาตรี		221	68.20
ปริญญาโท		8	2.50
ปริญญาเอก		1	0.30
อื่นๆ		1	0.30
รวม		324	100.00

(n=324)		
ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ระดับรายได้		
9,000 - 15,000 บาท	232	71.60
15,001 - 30,000 บาท	72	22.20
30,001 - 40,000 บาท	18	5.60
40,001 - 50,000 บาท	1	0.30
มากกว่า 50,001 บาทขึ้นไป	1	0.30
รวม	324	100.00

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยของตัวแปร
สังเกตได้

ตารางที่ 5 : แสดงผลการวิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้

ตัวแปรสังเกตได้	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย
1) ด้านความคุ้มค่าของนโยบาย			
ท่านคาดว่าจะนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท มีความคุ้มค่าต่อประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	4.09	1.01	มาก
ท่านคาดว่าจะนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท สามารถช่วยยกระดับเศรษฐกิจในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	3.97	1.00	มาก
ท่านคาดว่าจะนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ยกระดับความสุขของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	4.09	0.92	มาก
รวม	4.04	0.92	มาก
2) ขั้นตอนการดำเนินนโยบาย			
ท่านคาดว่าจะนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ควรมีช่องทางลงทะเบียนยืนยันตนผ่านออนไลน์	4.12	1.00	มาก
ท่านคาดว่าจะนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ควรมีระยะเวลาใช้งานที่ครอบคลุมในส่วนหน้าร้านและร้านค้าออนไลน์ทั่วประเทศ	4.20	0.90	มาก

ตารางที่ 5 : แสดงผลการวิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้ (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย
ท่านคาดหวังว่านโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ควรมีระยะเวลาให้ใช้ภายใน 6 เดือน โดยใช้จ่าย ครั้งเดียว 10,000 บาท หรือทยอยใช้ก็ได้	4.18	0.94	มาก
รวม	4.16	0.80	มาก
3) เทคโนโลยีที่ใช้กับนโยบาย			
ท่านคาดหวังว่านโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ควรใช้ระบบของพร้อมเพย์ (Promptpay)	4.29	0.80	มากที่สุด
ท่านคาดหวังว่านโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ควรโอนจ่ายตรงเข้าบัญชีธนาคารของรัฐ	4.09	0.88	มาก
ท่านคาดหวังว่านโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ควรเป็นรหัสส่วนตัวใช้ในการซื้อของออนไลน์	3.86	1.06	มาก
รวม	4.08	0.73	มาก
4) ผลตอบรับนโยบายจากประชาชน			
ท่านคาดหวังว่านโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ท่าน	4.07	0.96	มาก
ท่านคาดหวังว่านโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน	4.03	0.97	มาก
ท่านคาดหวังว่านโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ควรมีการดำเนินการต่อเนื่องในอนาคต	4.01	1.00	มาก
รวม	4.03	0.88	มาก
5) ความสำเร็จนโยบาย			
ท่านคาดหวังว่านโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท สามารถจะกระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	4.06	.88	มาก
ท่านคาดหวังว่านโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท คาดว่าจะสามารถสร้างรายได้แก่ประชาชนในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	3.94	0.93	มาก

ตารางที่ 5 : แสดงผลการวิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้ (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย
ท่านคาดหวังนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท คาดว่าจะสามารถแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	4.03	0.96	มาก
รวม	4.01	0.85	มาก

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ของการวิจัยในครั้งนี้มีระดับค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.86 – 4.29 โดยมีการแปลความหมายของตัวแปรสังเกตได้อยู่ในเกณฑ์ระดับมากและมากที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรในการวิเคราะห์

ตารางที่ 6 : แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร

ตัวแปร	ความคุ้มค่า ของนโยบาย	ขั้นตอน การดำเนิน นโยบาย	เทคโนโลยี ที่ใช้กับ นโยบาย	ผลตอบแทน นโยบายจาก ประชาชน	ความสำเร็จ นโยบาย
ความคุ้มค่าของนโยบาย	1				
ขั้นตอนการดำเนินนโยบาย	0.568**	1			
เทคโนโลยีที่ใช้กับนโยบาย	0.589**	0.644**	1		
ผลตอบแทนนโยบายจาก ประชาชน	0.796**	0.571**	0.628**	1	
ความสำเร็จนโยบาย	0.745**	0.477**	0.558**	0.807**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอยู่ในช่วงระหว่าง 0.477 – 0.807

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ตารางที่ 7 : แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทของรัฐบาลไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตัวแปร	B	SE _b	β	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	.636	.164	-	3.885	.000
ความคุ้มค่าของนโยบาย	.260	.050	.280	5.209	.000*
ขั้นตอนการดำเนินนโยบาย	-.055	.046	-.051	-1.177	.240
เทคโนโลยีที่ใช้กับนโยบาย	.079	.053	.068	1.495	.136
ผลตอบรับนโยบายจากประชาชน	.553	.054	.570	10.292	.000*
ความสำเร็จของนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท ($R^2 = .682$)					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทของรัฐบาลไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะสำเร็จได้ต้องอาศัยปัจจัยประกอบไปด้วย 2 ตัวแปร คือ ผลตอบรับนโยบายจากประชาชน (0.553) กับความคุ้มค่าของนโยบาย (0.260) โดยสามารถเขียนเป็นสมการได้ คือ ความสำเร็จของนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท = $0.636 + 0.553$ (ผลตอบรับนโยบายจากประชาชน) + 0.260 (ความคุ้มค่าของนโยบาย) โดยสมการนี้สามารถทำนายความสำเร็จของนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทได้ร้อยละ 68.2

อภิปรายผล และสรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาปัจจัยเชิงนโยบายที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทของรัฐบาลไทยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากกรอบแนวคิดของ Balanced scorecard อันประกอบไปด้วยความสมดุล 4 มิติ ได้แก่ ความคุ้มค่าของนโยบาย ขั้นตอนการดำเนินนโยบาย เทคโนโลยีที่ใช้กับนโยบาย และผลตอบรับนโยบายจากประชาชน ผลการวิจัยพบว่า รัฐบาลไทยในขณะนี้ควรสร้างคะแนนเชิงนโยบายในด้านผลตอบรับนโยบายจากประชาชน เนื่องจากผลการวิจัยชี้ชัดด้วยหลักการทางสถิติว่าความสำเร็จของนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทนั้น จำเป็น

ต้องได้รับแรงสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นสำคัญ โดยองค์ประกอบของการสร้างการยอมรับนโยบายนี้ของรัฐบาลควรชี้ให้เห็นถึงความเหมาะสมของนโยบายกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและมีแนวทางโน้มของตัวนโยบายต่อไปอย่างไรในอนาคต เพื่อการสร้างระดับความพึงพอใจของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อตัวนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท รัฐบาลยังต้องจัดทำแนวทางตัวชี้วัดเรื่องความคุ้มค่าของนโยบายเพื่อให้ประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเกิดความมั่นใจในตัวนโยบายที่จะสามารถยกระดับเศรษฐกิจและความสุขของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ โดยแนวคิดของ Van Meter & Van Horn (1975: 471) ซึ่งเป็นผู้เสนอแนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยระบุว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเงื่อนไขทางการเมือง คือ การพิจารณาผลกระทบของสภาพสังคม เศรษฐกิจและเงื่อนไขทางการเมืองที่มีต่อนโยบาย โดยพิจารณาถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจมีอยู่เพียงพอหรือไม่ที่จะช่วยผลักดันให้การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติบรรลุผลสำเร็จ การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติจะก่อให้เกิดผลกระทบอะไรบ้างต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม ประชาชนมีความเห็นอย่างไรบ้างต่อการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ กลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ มีการเคลื่อนไหวเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายหรือไม่ จะเห็นได้ว่าหลักการนำนโยบายไปปฏิบัติ รัฐบาลควรคำนึงถึงหลักการให้ประชาชนยอมรับนโยบายและสร้างความชัดเจนในเรื่องของความคุ้มค่าที่จะเกิดขึ้นของนโยบายต่อประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สรุปได้ว่านโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาท จะประสบผลสำเร็จได้ประกอบไปด้วย 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) ด้านการตอบรับนโยบายจากประชาชนถือเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรกในการที่จะดำเนินการนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การตอบรับนโยบายจะช่วยให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจและคาดหวังนโยบายในอนาคตของรัฐบาล และ 2) ปัจจัยด้านความคุ้มค่าของตัวนโยบายที่ต้องชี้ชัดให้เห็นถึงประโยชน์ของนโยบายในการยกระดับระบบเศรษฐกิจและระดับความสุขของประชาชนในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดพระนครศรีอยุธยากับการดำเนินโครงการนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทของรัฐบาลควรสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่เพื่อ

เพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวนโยบายเงินดิจิทัลภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสความสำเร็จในเชิงนโยบาย

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดพระนครศรีอยุธยากับการดำเนินโครงการนโยบายเงินดิจิทัล 10,000 บาทของรัฐควรมีการเตรียมความพร้อมของร้านค้าและธุรกิจด้านการบริการเพื่อรองรับระบบเงินดิจิทัลที่จะเกิดขึ้นจากนโยบายเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ ผู้บริโภคและกลุ่มนักท่องเที่ยวในจังหวัด

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรขยายขอบเขตการวิจัยครอบคลุมทั้งประเทศไทยเพื่อวัดผลภาพรวมระดับประเทศ เพื่อทดสอบแนวคิดหลักการที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2) ควรขยายระเบียบวิธีวิจัยโดยมุ่งเน้นการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลเชิงลึกของครอบครัวกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยจะเป็นการเพิ่มมิติมุมมองที่น่าสนใจในเชิงการตีความจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม

เอกสารอ้างอิง

- สำนักทะเบียนกลาง. (2566, 23 มกราคม). จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. <https://www.dopa.go.th/news/cate1/view8263>.
- Ahmad, S., & Sadu, W. (2017). *Measurement of Local Government Performance With Balanced Scorecard Approach in South Tangerang City, Indonesia*. First International Conference on Administrative Science, Policy and Governance Studies (1st ICAS-PGS 2017), 228-240.
- Ecaterina, C. U., Liliana, M. M., Drago, S. C., and Andi, M. (2021). Political party balanced scorecard concept for analysis of the performance management of the activity of political parties in Romania. *Journal of Public Administration Finance and Law*, 10(22), 277-300.

- Elin, L. and Sara, N. S. (2008). *The balanced scorecard at Skellefteå municipality* (Dissertation). [Unpublished Bachelor Thesis]. Umeå University.
- Fatile, J., Yemisi, O., Tomilayo, A.I., & Sanni, O.K. (2019). Improving public agency performance using balanced scorecard in Lagos internal revenue service (LIRS). *International Journal of Business and Economic Development*, 7(1), 33-51.
- Kaplan, R. S., & Norton, D. (1992). The Balanced Scorecard: Measures that Drive Performance. *Harvard Business Review*. 70(1), 71–79.
- Kaplan, R.S. & Norton, D.P. (1996). strategic learning & the balanced scorecard. *Strategy & Leadership*, 24(5), 18-24.
- Rodríguez, B. M. P., López, H. A. M., and Ortiz, R. D. (2010). Implementing the balanced scorecard in public sector agencies: An experience in municipal sport services. *Revista Latinoamericana de Administración*, 45(2010), 116-139.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd Edition), Harper and Row.
- Van, M. D. S., & Van, H. C. E. (1975). The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework. *Administration & Society*, 6(4), 445-488.

